

Remissyttrande

Kontaktpersoner i detta ärende

Petra Eklund Åhlström
076-1837300
petra.eklund.ahlstrom@akeri.se

Finansdepartementet

Fi.remissvar@regeringskansliet.se
Jessica.sjoberg@regeringskansliet.se

SVERIGES ÅKERIFÖRETAGS YTTRANDE ÖVER BETÄNKANDET NYA TULLRÄTTSLIGA SANKTIONER OCH SKÄRPTA ÅTGÄRDER MOT UTFÖRSEL AV STÖLDGODS (SOU 2023:99)

Sveriges Åkeriföretag är, med cirka 5000 medlemsföretag som tillsammans sysselsätter 38 000 fordon, vägtransportnäringens branschorganisation och arbetar för en sund och lönsam utveckling av näringen som svarar för cirka 4 % av Sveriges BNP.

Sammanfattning

- Sveriges Åkeriföretag välkomnar initiativet att utreda ökade åtgärder och befogenheter för Tullverket avseende utförsel av stöldgods.

- Sveriges Åkeriföretag anser att det vore positivt om regleringen av sanktioner och straff blev mer överskådlig och därigenom enklare att tillämpa vilket skapar goda förutsättningar för Tullverket att fatta effektiva och rättssäkra beslut.
- Sveriges Åkeriföretag ifrågasätter dock om förslagen på nya tullrättsliga sanktioner är tillräckligt förutsebara och proportionerliga för att nå rättssäkra, effektiva och tillräckligt rimliga tillämpningar för enskilda och företag.
- Sveriges Åkeriföretag menar att den föreslagna sanktionsregleringen på tullområdet som leder till att andra överträdelser av tullagstiftningen än sådana som leder till undandragen tull eller skatt skall omfattas av sanktionsavgift, är synnerligen svår att förutse på grund att förslaget är så vidsträckt och på grund av tullagstiftningens komplexitet. Sveriges Åkeriföretag menar att det är några av anledningarna till att det inte bör ske en utökning av de administrativa sanktionerna.
- Sveriges Åkeriföretag menar vidare att om en utökning av sanktionsavgifter skall ske bör det även vara tydligt hur juridiska personer, som dessa kan riktas mot, kan öka och förbättra sin kontroll av regelefterlevnad. Vad ankommer på företagen? Utredningen ger inget svar på frågan.
- När det gäller beräkningsregler för sanktionsavgift är det i svårt att förstå hur avgiftens storlek skall kunna bestämmas på ett mer enkelt och schablonmässigt sätt då avgiften i vissa fall bestäms på ett icke transparent sätt inom mycket stora intervall, upp till 500 000 kr.
- Sveriges Åkeriföretag kan f n inte tillstyrka utredningens förslag på utökade tullrättsliga sanktioner då förslaget inte bedöms bidra till ökad

regelefterlevnad utan riskerar i stället leda till öka rättsosäkerhet för företagen och en oproportionerlig och icke förutsägbar sanktionsavgift.

- Sveriges Åkeriföretag välkomnar lagstiftning som skapar bättre legala förutsättningar för samverkan mellan Tullverket, Kustbevakningen, Åklagarmyndigheten och Polismyndigheten.
- Sveriges Åkeriföretag är positiva till skärpta åtgärder mot utförelse av stöldgods och utökade befogenheter för Tullverket.
- Sveriges Åkeriföretag har i tidigare remissvar angivit och vill återigen föra fram att Tullverket och tulltjänstemän även bör få till uppgift att kontrollera krav på vinterdäck och utökade befogenheter att lagföra, förelägga ordningsbot och ta emot betalning för brott mot trafikförordningen avseende fordonets tekniska beskaffenhet såsom t ex 4 kap 18§a avseende vinterdäck för tunga fordon.

Allmänt

Sveriges Åkeriföretag har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på innehållet i rubricerade betänkandet Nya Tullrättsliga sanktioner och skärpta åtgärder mot utförelse av stöldgods (SOU 2023:99). Tullverket har över tid kommit att få omfattande och legala möjligheter att, inom ramen för sin verksamhet, kontrollera och förhindra brott i trafiken, och i vissa fall utfärda förskott på sanktionsavgifter, inte minst genom det paket av regler som blivit en konsekvens av genomförandet av EU-regleringar på transportområdet, det s k mobilitetspaketet. Tullverket har härigenom, samt genom redan befintlig

lagstiftning, möjlighet och befogenhet att både kontrollera, förhindra och ingripa mot vissa gränsnära brott som berör den yrkesmässiga trafiken. Sveriges Åkeriföretag instämmer med utredningen att för att brottsligheten ska kunna begränsas krävs framför allt att det görs fler ingripande mot den. En eller flera brottsbekämpande myndigheter måste därför få i uppdrag att särskilt rikta in sig mot den gränsöverskridande brott, tillgrepsbrottsligheten. Sveriges Åkeriföretag tycker att detta är positivt. Sveriges Åkeriföretag koncentrerar sig i nedanstående remissvar särskilt på de delarna som har särskild bäring på yrkesmässiga transporter på väg.

Närmare om förslaget till föreskrifter

Kommentarerna och synpunkterna kommer att följa den numrering av avsnitt som finns i betänkandet.

Avsnitt 9.2 En ny sanktionsavgift i stället för tulltillägg

Sveriges Åkeriföretag menar att utredningens ambition att det skall vara en förutsägbar och proportionerlig sanktion som effektivt understryker vikten av noggrannhet och omsorg hos dem som skall fullgöra skyldigheter enligt tullagstiftningen inte riktigt speglas i förslaget till ny utökad sanktion. Som påpekas på många ställen i utredningen begås inte sällan oavsiktligt överträdelser av den aktuella lagstiftningen även om ambitionen är att göra rätt. Det beror på att lagstiftningen i sig är komplex och att de som skall tillämpa den inte sällan måste ha ingående kunskaper på området. Många aktörer inom transportnäringen är mindre familjeägda företag där det kan saknas möjligheter att anställa specialiserade resurser, särskilt då de inte har frekventa internationella uppdrag. Dessutom instämmer Sveriges Åkeriföretag *inte* i att tulltilläggen är låga och icke avskräckande. De mindre transportföretag som ålagts ett tulltillägg och importmoms drabbats väldigt hårt av dessa avgifter och skatter och ges få eller inga möjligheter möjlighet att vare sig rikta kravet vidare på den i kedjan som har det egentliga ansvaret och ej heller i vissa fall möjlighet att dra av momsen. Det i sig kanske inte skall innebära tillräckliga skäl för att avstå från att införa

förändrade sanktioner *men* i ljuset av det anförda måste föreslagna sanktioner absolut leda till rättssäker, enkel, tydlig och snabb handläggning som effektivt begränsar överträdelser. Sveriges Åkeriföretag ifrågasätter om sanktionens omfattning och utformning i de föreslagna delarna leder till en sådan tillämpning.

Avsnitt 9.5–9.7 Sanktionsavgift utökade möjligheter.

Utredningen föreslår att sanktionsavgift tas ut om en bestämmelse i tullagstiftningen har överträtts och om det medfört att en vara undandragits från tullövervakning eller på något annat sätt försvårat Tullverkets möjligheter att genomföra tullkontroll.

Sveriges Åkeriföretag menar att ovan förslag blir oerhört vidsträckt och oöverskådligt. I förslaget framkommer vidare att sanktionsavgift kan tas upp på olika grunder för en samma avgift och att det kan uppstå en rad olika situationer där undantag skall tas i beaktande. Detta i sig gör också att sanktionsmöjlighet inte ter sig tydlig och förutsägbar, effektiv och rättssäker. Därtill kan läggas omständigheten att det kräva flertal komplicerade överväganden om vem eller vilka som skall påföras avgiften. Ett förutsägbart och effektivt sanktionssystem bygger snarare på en form av tabelljuridik som rättssäkert kan avläsas och handläggas. Sveriges Åkeriföretag menar att regelverket inte bjuder de möjligheterna.

15.7.2 Tullverkets roll

Sveriges Åkeriföretag välkomnade analysen av de tilläggsdirektiv som regeringen fattade beslut om den 13 april 2022, (Dir 2022:29) redan i sitt remissvar daterat 2022-12-09 (SOU 2022:48). Sveriges Åkeriföretag är positiva att Tullverket får utökade befogenheter i gränsnära område och att den gränsnära tillgreppsbrottsligheten prioriteras. Eftersom Tullverket redan idag har rätt att stoppa fordon och gör många trafiknykterhetskontroller samt har befogenhet att

upptäcka och lagföra rattfylleribrott anser Sveriges Åkeriföretag, vilket angivits i ovan angivna remissvar, att det skulle leda till onödiga kostnader att behöva lämna över ärenden, som enbart kan ge böter, som kan utredas effektivt och enkelt på plats. Samma vinst vore om tulltjänstemannen fick till uppgift att kontrollera krav på vinterdäck och utökade befogenheter ingripa tex genom att förelägga ordningsbot och ta emot betalning för brott mot trafikförordningen avseende fordonets tekniska beskaffenhet såsom t ex 4 kap 18§a avseende vinterdäck för tunga fordon. Det ligger således i linje med befogenheterna som redan givits tulltjänsteman och Tullverket i många av de regelverket som genomför mobilitetspaketet även om det där handlar om sanktionsavgifter att befogenheterna nu utökas

Övrigt

Sveriges Åkeriföretag står gärna till Finansdepartementets förfogande även i framtiden i arbetet med regelgivning som berör transportsektorn för godstransporter på väg.

Ulric Långberg
Samhällspolitisk chef